Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (седми състав)

14 октомври 2021 година*

„Преюдициално запитване — Земеделие — Обща селскостопанска политика — Схеми за директно подпомагане — Общи правила — Схема на единно плащане — Регламент (ЕО) № 1120/2009 — Член 2, буква в) — Понятие за „постоянни пасища“ — Ротационно засяване — Естествени временни заливания и наводнения на ливади и пасбища, разположени в зона със специална защита на природата“

По дело C-373/20

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie (Областен административен съд Шчечин, Полша) с акт от 18 юни 2020 г., постъпил в Съда на 6 август 2020 г., в рамките на производство по дело

A.M.

срещу

Dyrektor Z. Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,

СЪДЪТ (седми състав),

състоящ се от: I. Ziemele (докладчик), председател на шести състав, изпълняващ функцията на председател на седми състав, P. G. Xuereb и A. Kumin, съдии,

генерален адвокат: Е. Танчев,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за A.M., лично от него,

– за Dyrektor Z. Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, от J. Goc-Celuch, radca prawny,

– за полското правителство, от B. Majczyna, в качеството на представител,

* Език на производството: полски.

– за Европейската комисия, от M. Kaduczak и A. Sauka, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 2, буква в) от Регламент (ЕО) № 1120/2009 на Комисията от 29 октомври 2009 година за определяне на подробни правила за прилагането на схемата за единно плащане, предвидена в дял III от Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители (ОВ L 316, 2009 г., стр. 1).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между A.M., земеделски производител, и Dyrektor Z. Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (директор на регионалното поделение на Агенцията за преустройство и модернизация на селското стопанство) във връзка с решението на последния за отказ да предостави на A.M. някои агроекологични плащания и с разпореждането да възстанови вече изплатени на това основание суми с мотива, че този земеделски производител е приложил ротационно засяване, което се явява последица от заливането и наводняването на земите, класирани като „постоянни пасища“ по смисъла на член 2, буква в) от Регламент № 1120/2009.

Правна уредба

Правото на Съюза

Регламент № 1698/2005

3 Член 50а от Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета от 20 септември 2005 година относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 277, 2005 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 66, стр. 101 и поправка в ОВ L 206, 2012 г., стр. 23), изменен с Регламент (ЕО) № 74/2009 на Съвета от 19 януари 2009 г. (ОВ L 30, 2009 г., стр. 100 и поправка в ОВ L 213, 2009 г., стр. 30) (наричан по-нататък „Регламент № 1698/2005), озаглавен „Основни изисквания“, предвижда в параграф 1:

„Бенефициер, който получава плащания по член 36, буква а), подточки i)—v) и член 36, буква б), подточки i), iv) и v), спазва, в рамките на цялото стопанство, законоустановените изисквания за управление и условията за добро земеделско и екологично състояние, предвидени в членове 5 и 6 от и в приложения II и III към Регламент (ЕО) № 73/2009 [от 19 януари 2009 г. за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски стопани, за изменение на регламенти (ЕО) № 1290/2005, (ЕО) № 247/2006, (ЕО) № 378/2007 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1782/2003 (ОВ L 30, 2009 г., стр. 16)]“.

4 Регламент № 1698/2005 е отменен с Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 347, 2013 г., стр. 487).

Регламент № 73/2009

5 Съображение 7 от Регламент № 73/2009 гласи:

„В Регламент (ЕО) № 1782/2003 [на Съвета от 29 септември 2003 г. относно установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители и за изменение на регламенти (ЕИО) № 2019/93, (ЕО) № 1452/2001, (ЕО) № 1453/2001, (ЕО) № 1454/2001, (ЕО) 1868/94, (ЕО) № 1251/1999, (ЕО) № 1254/1999, (ЕО) № 1673/2000, (ЕИО) № 2358/71 и (ЕО) № 2529/2001 (ОВ L 270, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 49, стр. 177)] бе отчетено положителното въздействие на постоянните пасища за околната среда. Предвидените в този регламент мерки за насърчаване на запазването на съществуващите постоянни пасища с оглед предотвратяване на масовото им превръщане в обработваема земя следва да бъдат запазени“.

6 Членове 4—6 от Регламент № 73/2009 се намират в глава 1 („Кръстосано спазване“) от дял II, озаглавен „Общи разпоредби за директните плащания“, и се отнасят до изискванията, които всеки земеделски производител, който получава директни плащания, е длъжен да спазва.

7 Приложение II към Регламент № 73/2009, озаглавено „Законоустановени изисквания за управление, посочени в членове 4 и 5“, споменава по-конкретно Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 година за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 1992 г., стр. 7; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 2, стр. 109).

8 Приложение III към този регламент, озаглавено „Добро земеделско и екологично състояние, посочено в член 6“, предвижда по-специално, що се отнася до минималното ниво на поддържане, необходимостта от запазване на особеностите на ландшафта, включително, където е приложимо, жив плет, езера, канавки и дървета в редица, в група или изолирани дървета и синори.

9 Регламент № 73/2009 е отменен от Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика (ОВ L 347, 2013 г., стр. 608 и поправка в ОВ L 130, 2016 г., стр. 8).

Регламент № 1120/2009

10 Член 2 от Регламент № 1120/2009, озаглавен „Определения“, гласи:

„За целите на дял III от Регламент [№ 73/2009] и на настоящия регламент се прилагат следните определения:

[…]

в) „постоянно пасище“ означава земя, използвана за отглеждане на трева или други тревни фуражни култури по естествен начин (самозасяване) или чрез култивиране (засяване), която не е била включена в ротационното засяване на стопанството в продължение на пет или повече години, с изключение на земите, оставени под угар […]; и за тази цел „трева или други тревни фуражни култури“ означава всички тревисти растения, които по традиция се срещат в естествените пасбища или обикновено са включени в смесите за семена за пасбища или ливади в държавата членка (независимо дали се използват за паша на животните или не). Държавите членки могат да включат полските култури, изброени в приложение I;

[…]“.

11 Регламент № 1120/2009 е отменен с Делегиран регламент (ЕС) № 639/2014 на Комисията от 11 март 2014 година за допълнение на Регламент № 1307/2013 и за изменение на приложение X към същия регламент (ОВ L 181, 2014 г., стр. 1).

Полското право

12 Член 5 от Ustawa o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Закон за подкрепа за развитието на селските райони с помощта на средства от Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони в рамките на Програмата за развитие на селските райони за периода 2007—2013 г.) от 7 март 2007 г. гласи:

„1. Програмата се изпълнява на полска територия и включва следните мерки:

[…]

14) агроекологична програма;

[…]“.

13 Член 18a от този закон предвижда:

„Когато за предоставянето на помощта се прилагат правилата и критериите за кръстосано спазване, предвидени в Регламент [№ 73/2009] […] и в разпоредбите на правото на Съюза, приети в изпълнение на този регламент, под „правила и критерии“ се имат предвид тези, определени в разпоредбите относно плащанията по схеми за директно подпомагане“.

14 Член 1 от Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy“ objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Наредба на министъра на земеделието и развитието на селските райони от 13 март 2013 г. относно подробните условия и реда за предоставяне на финансова помощ в рамките на дейност „Агроекологична програма“, включена в Програмата за развитие на селските райони за периода 2007—2013 г. (наричана по-нататък „агроекологичната наредба“), гласи следното:

„С настоящата наредба се определят редът и условията за отпускане, изплащане и възстановяване на финансовата помощ (наричана по-нататък „агроекологичното плащане“), отпусната в рамките на дейност „Агроекологична програма“, включена в Програмата за развитие на селските райони за периода 2007—2013 г. (наричана по-нататък „програмата“), и по-конкретно:

[…]

5) начинът, по който се оценява тежестта на случаите на несъответствие, посочени в член 54, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕО) № 1122/2009 [на Комисията от 30 ноември 2009 година за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент № 73/2009 относно кръстосано спазване, модулация и интегрираната система за администриране и контрол по схемите за директно подпомагане на земеделски производители, предвидени за посочения регламент, както и за прилагане на Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета относно кръстосано спазване по предвидената схема за подпомагане на лозаро-винарския сектор (ОВ L 316, 2009 г., стр. 65), […], в случай на неспазване на минималните изисквания във връзка с употребата на торове и продукти за растителна защита;

6) процентът на намаляване на агроекологичното плащане в зависимост от оценката за тежестта на установеното неспазване, както и случаите на неспазване, считани за маловажни, посочени в член 24, параграф 2 от Регламент [№ 73/2009];

[…]“.

15 Член 2 от тази наредба има следното съдържание:

„1. Агроекологично плащане се отпуска на земеделски производител по смисъла на член 2, буква а) от Регламент № 73/2009 (наричан по-нататък „земеделски производител“), ако:

[…]

3) той изпълнява петгодишен агроекологичен ангажимент, предвиден в член 39 от Регламент [№ 1698/2005] (наричан по-нататък „агроекологичният ангажимент“), който съдържа изисквания, надхвърлящи основните предписания, в рамките на специфични пакети и техните варианти, в съответствие с агроекологичния план за действие,

[…]“.

16 Член 4 от посочената наредба гласи:

„1. Агроекологичният ангажимент се изпълнява в рамките на един или няколко от следните пакети:

[…]

2) Пакет 2. Екологично земеделие;

3) Пакет 3. Екстензивни постоянни пасища;

[…]

2. Земеделски производител, който изпълнява агроекологичен ангажимент:

1) запазва в стопанството постоянните пасища — по смисъла на член 2, буква в) от Регламент [№ 1120/2009] (наричани по-нататък „постоянните пасища“) — съществуващи в посоченото стопанство и идентифицирани в плана за агроекологична дейност, както и елементите на селскостопанския ландшафт, които не се използват за селскостопански цели и които представляват подслон за дивата фауна, съществуващи в стопанството и идентифицирани в посочения план;

[…]“.

17 Член 38, параграф 6 от същата наредба предвижда:

„Ако земеделският производител не е запазил постоянно пасище или елемент от селскостопанския ландшафт, който не се използва за селскостопански цели, съществуващ в стопанството и идентифициран в плана за агроекологична дейност по смисъла на член 4, параграф 2, точка 1, агроекологичното плащане се дължи на този земеделски производител в размер, намален с 20 % в годината, в която е констатирано нарушението“.

18 Приложение 3 към агроекологичната наредба, озаглавено „Изисквания за индивидуалните пакети и техните варианти“, съдържа следните уточнения:

„[…]

II. Пакет 2. Екологично земеделие

[…]

2) в случай на едновременно въвеждане върху едни и същи земеделски земи:

Пакет 3. Екстензивни постоянни пасища — косителба в подходящ срок, определен в част III.

[…]

III. Пакет 3. Екстензивни постоянни пасища

[…]

2. Допълнителни изисквания за пакета в случай на постоянно пасище:

[…]“.

19 Член 3, параграф 1 от Rozporządzenie nr 14/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego w sprawie Ińskiego Parku Krajobrazowego (Наредба № 14/2005 на областния управител на Западнопоморска област относно природен парк „Инско“) от 27 юли 2005 г. гласи:

„В парка са забранени следните дейности:

[…]

8) запълване, насипване и преработване на водните обекти и влажните зони;

[…]“.

20 Член 2, параграф 1 от Rozporządzenie nr 36/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego w sprawie planu ochrony Ińskiego Parku Krajobrazowego (Наредба № 36/2005 на областния управител на Западнопоморска област относно плана за опазване на природен парк „Инско“) от 10 ноември 2005 г. предвижда:

„Защитата на парка има за цел опазването, разпространението и популяризирането на естествените, историческите и културните му възможности, както и на ландшафтните му характеристики в условията на устойчиво развитие, и в частност:

[…]

3) опазване на популациите от редки и защитени видове гъби, растения и животни, както и техните местообитания, и по-специално дивите птици и техните местообитания в специалната зона за защита на птиците от „Натура 2000“ Ostoja Ińska PLB 320008;

[…]

2. Целите, посочени в параграф 1, се постигат чрез:

1) съхранението, а що се отнася до погиващите или влошените природни дадености, възстановяването:

[…]

c) на горските насаждения, разположени в полета, покрай пътища и по крайбрежия, както и на езерата, разположени в полета или гори,

[…]“.

21 Член 3, параграф 1 от тази наредба има следното съдържание:

„За изпълнението на целта за опазване на парка следва да бъдат идентифицирани следните естествени условия:

[…]

4) зоната на парка се пресича от линията на водораздела между речния басейн на река Рега и речния басейн на река Ина и почти цялата зона на парка се намира във водосборния басейн на река Ина;

[…]

6) паркът включва естествените местообитания, изброени в четиринадесет категории от приложение I към Директива [92/43];

[…]“.

22 Член 4 от посочената наредба гласи:

„Идентифицирането и определянето на средствата за премахване или намаляване на съществуващи и потенциални заплахи, вътрешни и външни, както и тяхното въздействие, са изложени в таблицата по-долу:

[…]

„Средства за премахване или намаляване на заплахите, както и тяхното въздействие“:

[…]

13 – Изпълнение на агроекологични програми и на Кодекс на добри практики в селското стопанство […] Опазване на горските насаждения, разположени в полета, езера и други естествени терени. Създаване или разширяване на „буферни“ зони в съседство:

водни обекти с минимална ширина от 20 m

[…]

21 – Изключване на нови инсталации за защита от наводнения, използвани изключително за дренажни цели. Подобряване на задържането на водата чрез забавяне на оттичането им посредством прагове, ограничаващи водооттичането, изоставяне на поддръжката на отводнителни канавки, […] блокиране на водооттичането, улеснявано от дренажни съоръжения върху терените, разположени в полета (езера, торфища и влажни зони)“.

Спорът в главното производство и преюдициалният въпрос

23 През 2009 г. A.M., земеделски производител, започва да изпълнява петгодишен агроекологичен ангажимент за периода 2009—2013 г. в рамките на пакети 2 (екологично земеделие) и 3 (екстензивни постоянни пасища) от приложение 2 към агроекологичната наредба. На това основание през периода 2009—2011 г. този земеделски производител получава плащания за декларираните площи.

24 През 2012 г. първоинстанционният административен орган, по искане на земеделския производител, който занижава декларираната за плащане площ поради продължителното наводняване и заливане в тази зона, правещи невъзможно окосяването на ливадите и пасбищата в изискваните срокове, поради този факт предоставя ограничено плащане на посочения земеделски производител.

25 През 2013 г., във връзка с която възниква спорът по главното производство, A.M. подава молба за агроекологични плащания с декларирана площ по съответните пакети както през периода 2009—2011 г., като посочва, че снижаването на декларираната през 2012 г. площ не трябва да има отражение върху декларираната през 2013 г. площ, тъй като, от една страна, не той носел отговорност за съответните наводнения и заливания и от друга страна, той бил окосил ливадите и пасбищата по-късно от определената дата. Всъщност тази коситба била извършена през октомври 2012 г., което се потвърждава от проверката на първоинстанционния административен орган на 15 октомври 2012 г.

26 В шестото решение, постановено по фактите в основата на спора по главното производство, първоинстанционният административен орган обаче приема, че що се отнася до площта, която е била наводнявана и заливана, постоянното използване на земята като постоянно пасище е било прекъснато и че макар да е възможно нейното възстановяване за земеделско производство в относително кратко време, тази земя не може да се счита за постоянно пасище, при положение че A.M. е приложил ротационно засяване, което се явява последица от заливането или наводняването на земите, отредени за постоянни пасища.

27 След безрезултатни жалби, подадени пред второинстанционния административен орган, A.M. сезира запитващата юрисдикция, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie (Областен административен съд Шчечин, Полша), като се позовава по-специално на нарушение на член 2, буква в) от Регламент № 1120/2009.

28 Тази юрисдикция отбелязва, че въпросът дали постоянните пасища губят характеристиките и целта си, когато се подлагат на ротационно засяване, както то се тълкува от националните органи, т.е. когато те биват наводнявани или заливани, съдържа известна несигурност.

29 При тези условия Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie (Областен административен съд Шчечин) решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Правилно ли е разбирането на националните органи на определението за „постоянно пасище“, съдържащо се в член 2, буква в) от Регламент [№ 1120/2009], в смисъл че естественото временно заливане и наводняване на ливади и пасбища, разположени в зона със специална защита на природата (зона от „Натура 2000“; природен парк „Инско“), води до прилагане в тези земи на т.нар. „ротационно засяване“, в резултат от което се прекъсва петгодишният (или по-дълъг) срок, през който не следва да се извършва такова „ротационно засяване“, което на свой ред представлява основание за лишаване от или ограничаване на плащанията за агроекология на земеделския производител, като влече и други финансови последици, свързани с прекъсването на петгодишния срок на осъществяване на агроекологичната програма?“.

По преюдициалния въпрос

30 С въпроса си запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 2, буква в) от Регламент № 1120/2009 трябва да се тълкува в смисъл, че от понятието „постоянно пасище“ по смисъла на тази разпоредба са изключени ливадите или пасищата, които се намират в специална защитена зона и са подложени на естествени и периодични заливания и наводнения, поради това че такива заливания или наводнения биха довели до „ротационно засяване“ върху съответните земи по смисъла на посочената разпоредба.

31 Член 2, буква в) от Регламент № 1120/2009 определя „постоянните пасища“ като „земя, използвана за отглеждане на трева или други тревни фуражи по естествен начин (самозасяване) или чрез култивиране (засяване), която не е била включена в ротационното засяване на стопанството в продължение на пет или повече години, с изключение на земите, оставени под угар“.

32 Както произтича от текста на това определение, трябва да са изпълнени две условия, за да може земи да попадат в обхвата на понятието за „постоянно пасище“ по смисъла на тази разпоредба: от една страна, тези земи трябва да се отредени за отглеждането на тревни фуражни култури; от друга страна, посочените земи не трябва да са част от системата за ротационно засяване от поне пет години.

33 В случая, що се отнася до първото условие, е безспорно, че съответните земи са предназначени за отглеждане на тревни фуражни култури и че следователно това условие е изпълнено.

34 Що се отнася до второто условие, запитващата юрисдикция иска да се установи дали е възможно да се приеме, че ротационното засяване се дължи на естествени и периодични наводнения или заливания на ливади и пасища, разположени в специална защитена зона. Всъщност, ако случаят е такъв, би следвало да се приеме, че тези ливади и пасища са изключени от понятието „постоянно пасище“ по член 2, буква в) от Регламент № 1120/2009.

35 Следва да се отбележи, че понятието „ротационно засяване“ не е дефинирано нито в Регламент № 1120/2009, който определя реда и условията за прилагане на схемата на единно плащане, предвидена в дял III от Регламент № 73/2009, нито в последния регламент.

36 Съгласно постоянната практика на Съда при тълкуването на разпоредба от правото на Съюза трябва да се държи сметка не само за текста на същата в съответствие с обичайното му значение в говоримия език, но и за контекста, в който се използва, и за целите, преследвани от правната уредба, от която същата е част (вж. в този смисъл решения от 24 юни 2010 г., Pontini и др., C-375/08, EU:C:2010:365, т. 58 и от 29 юли 2019 г., Pelham и др., C-476/17, EU:C:2019:624, т. 28 и цитираната съдебна практика).

37 На първо място, що се отнася до текста на член 2, буква в) от Регламент № 1120/2009, трябва да се отбележи, че понятието „ротационно засяване“ в общоприетия му смисъл означава селскостопанска практика, при която различни култури се редуват върху един и същ терен през определен период, за да се поддържа плодородността на почвата и да се намалят причинените от вредители последствия.

38 Не може обаче да се приеме, че естествени и периодични наводнения или заливания на ливади и пасища, a fortiori когато — както отбелязва запитващата юрисдикция — са с ограничен срок, могат да се считат за такава „селскостопанска практика“, тъй като не зависят от волята на съответния земеделски производител и са резултат от естествени периодични явления, често непредвидими. По-нататък, подобни явления не водят до редуване на различни „култури“ върху един и същ терен, като понятието „култура“ включва в обичайния си смисъл дейността по отглеждане на земята за производство на растения.

39 В това отношение впрочем Съдът е постановил в решение от 2 октомври 2014 г., Grund (C-47/13, EU:C:2014:2248, т. 33), че „ротационно засяване“ по смисъла на член 2, буква в) от Регламент № 1120/2009 би могло да е налице само ако се отглежда култура, която не е вид тревна фуражна култура.

40 Както Съдът припомня също в това решение, определящият критерий за квалификацията „постоянно пасище“ по смисъла на член 2, буква в) от Регламент № 1120/2009 е действителното използване или отреждане на съответната площ. За разлика от това не са релевантни за целта на тази квалификация смяната на сорта трева или пък използваният технически метод, например разораване или презасяване след скарификация, както и видът на растителността, покриваща съответната селскостопанска повърхност (вж. в този смисъл решения от 2 октомври 2014 г., Grund, C-47/13, EU:C:2014:2248, т. 35 и от 30 април 2020 г., Гърция/Комисия (Постоянни пасища), C-797/18 P, EU:C:2020:340, т. 63 и цитираната съдебна практика).

41 Както обаче полското правителство и Европейската комисия подчертават по същество, естествени и периодични наводнения или заливания на земи, намиращи се в специална защитена зона, сами по себе си нямат въздействие върху класификацията на съответните земи като постоянно пасище по смисъла на посочената разпоредба. Всъщност, макар подобни явления да могат да оказват влияние върху момента на коситба, те не променят предназначението на тези земи, нито водят до „ротационно засаждане“ по смисъла на член 2, буква в) от Регламент № 1120/2009. По-конкретно те изобщо не водят до отглеждане, чрез какъвто и да било технически метод, на „друга култура“.

42 На второ място, това тълкуване се потвърждава от целите, преследвани от съответната правна уредба, и от контекста, в който тя се вписва.

43 В това отношение, от една страна, съображение 7 от Регламент № 73/2009 гласи, че поради положителното въздействие на постоянните пасища за околната среда следва да се приемат мерки за насърчаване на запазването на съществуващите постоянни пасища с оглед предотвратяване на масовото им превръщане в обработваема земя (вж. също в този смисъл решения от 2 октомври 2014 г., Grund, C-47/13, EU:C:2014:2248, т. 36 и от 9 юни 2016 г., Planes Bresco, C-333/15 и C-334/15, EU:C:2016:426, т. 45).

44 Да се изключи обаче квалифицирането на такава земя като „постоянно пасище“ по смисъла на член 2, буква в) от Регламент № 1120/2009 само с мотива, че тя периодично бива подложена на естествени и периодични наводнения или заливания, би влязло в противоречие с целта за такова запазване (вж. по аналогия решение от 2 октомври 2014 г., Grund, C-47/13, EU:C:2014:2248, т. 38).

45 От друга страна, Съдът вече е имал повод да припомни, че опазването на околната среда, което е една от основните цели на Съюза, трябва да се счита за цел, представляваща част от общата политика в областта на селското стопанство, и по-конкретно че то е част от целите на схемата за единно плащане (решение от 9 юни 2016 г., Planes Bresco, C-333/15 и C-334/15, EU:C:2016:426, т. 46 и цитираната съдебна практика).

46 В този контекст запитващата юрисдикция подчертава, че съответните ливади и пасища се намират в специална защитена зона (зона от „Натура 2000“; природен парк „Инско“; естествени местообитания, изброени в четиринадесет категории от приложение I към Директива 92/43). От това следва, че — както подчертава полското правителство — за съответните земи при това положение се прилагат редица ограничения, които произтичат от законоустановени изисквания.

47 В случая сред тези ограничения са предвидените в член 50а, параграф 1 от Регламент № 1698/2005, съгласно който бенефициер, който получава по-конкретно плащания по „Натура 2000“, спазва, в рамките на цялото стопанство, определени законоустановени изисквания за управление и условията за добро земеделско и екологично състояние, предвидени в приложения II и III към Регламент (ЕО) № 73/2009. В това отношение, докато приложение II към Регламент № 73/2009 предвижда, що се отнася до законоустановените изисквания за управление, посочени в членове 4 и 5 от него, задължението да се спазват изискванията на Директива 92/43, приложение III към Регламент № 73/2009 относно условията за добро земеделско и екологично състояние, посочени в член 6 от него, налага запазването на особеностите на ландшафта, включително, където е приложимо, жив плет, езера, канавки и дървета в редица, в група или изолирани дървета и синори.

48 Тези изисквания следват и от Регламент № 36/2005 на областния управител на Западнопоморска област относно плана за опазване на природен парк „Инско“, който изключва новите инсталации за защита от наводнения, използвани изключително за дренажни цели, и предвижда по-специално подобряване на задържането на водата, изоставяне на поддръжката на отводнителни канавки или пък блокиране на водооттичането.

49 Същевременно тълкуване на понятието „ротационно засяване“ като това, защитавано от директора на регионалното поделение на Агенцията за преустройство и модернизация на селското стопанство, което би обхванало естествени и периодични наводнения или заливания на земи, намиращи се в специална защитена зона, изключващо поради този факт съответните земи от понятието „постоянно пасище“ и по този начин лишаващо земеделските производители от директни плащания, въпреки че са се съобразили с приложимите нормативни изисквания във връзка с опазването на околната среда, би било в противоречие с целта, припомнена в точка 45 от настоящото решение и има опасност да възпре тези земеделски производители да използват като постоянни пасища земи, намиращи се в специална защитена зона, макар съответните зони да включват редица видове естествени местообитания, изброени в приложение I към Директива 92/43, които позволяват запазването на популации от видове на дивата фауна и флора.

50 С оглед на всички гореизложени съображения на поставения въпрос следва да се отговори, че член 2, буква в) от Регламент № 1120/2009 трябва да се тълкува в смисъл, че не са изключени от понятието „постоянно пасище“ по смисъла на тази разпоредба ливади или пасища, които се намират в специална защитена зона и са подложени на естествени и

периодични наводнения или заливания, при положение че такива наводнения или заливания сами по себе си не могат да доведат до „ротационно засяване“ върху съответните земи по смисъла на посочената разпоредба.

По съдебните разноски

51 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (седми състав) реши:

Член 2, буква в) от Регламент (ЕО) № 1120/2009 на Комисията от 29 октомври 2009 година за определяне на подробни правила за прилагането на схемата за единно плащане, предвидена в дял III от Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители трябва да се тълкува в смисъл, че не са изключени от понятието „постоянно пасище“ по смисъла на тази разпоредба ливади или пасища, които се намират в специална защитена зона и са подложени на естествени и периодични наводнения или заливания, при положение че такива наводнения или заливания сами по себе си не могат да доведат до „ротационно засяване“ върху съответните земи по смисъла на посочената разпоредба.

Подписи